

GROEN JA NATUURLIJK!

TER GELEGENHEID VAN DE GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN 2014

Slimme gemeenten investeren in groen





Gevolgen onaanvaardbaar

Gemeenten bezuinigen steeds meer op openbaar groen...

Drie van de vier gemeenten in Nederland bezuinigen op onderhoud en aanleg van het groen. We zullen dan ook aan een straatbeeld met 'meer onkruid' moeten wennen. Maar er zijn meer gevolgen: gemeenten verwachten meer klachten, meldingen en vragen van burgers. Bovendien zal de 'belevingswaarde' en waardering van burgers voor het groen in hun dorp of stad, afnemen.

Onderzoek

In 2011 is door het bureau 'Veldwerk Optimaal' een inventarisatie gemaakt van de gemeentelijke budgetten voor de aanleg, het onderhoud en beheer van openbaar groen. Daaruit bleek dat er ten opzichte van eerdere jaren, aanzienlijke bezuinigingen waren doorgevoerd. Het onderzoek is kort geleden, in augustus 2013, herhaald. Nu zegt maar liefst 75% van de Nederlandse gemeenten minder geld te zullen besteden aan groen – dat was 60,5% in 2011 – en 25% stelt niet verder te zullen bezuinigen. Dat was in 2011 nog ruim 35%. De bezuinigingen in 2013 zijn bovendien procentueel hoger dan in 2011. De trend om aanzienlijk te bezuinigen op onderhoud en aanleg van

WAT MERKT DE BURGER HIERVAN?		
	2011	2013
1 Lagere belevings-/gebruikswaarde	29,9%	50,3%
2 Geen gevolgen voor de gebruikers	42,9%	35,9%
3 Anders	33,8%	17,9%
4 Rommeliger/minder aantrekkelijk	-	9,0%
5 Onveiliger gevoel	2,6%	2,8%
Totaal aantal respondenten	100,0%	100,0%

openbaar groen zet dus door. En meer dan 55% verwacht na 2013 nog verdere bezuinigingen.

Kwaliteit in het geding

Omdat door maar liefst 83% van de bezuinigende gemeenten het budget voor beheer en onderhoud wordt verlaagd, is volgens de respondenten de kwaliteit van het groen in het geding. Men verwacht klachten van burgers over 'verwildering' omdat er meer onkruid te zien zal zijn. Het openbaar groen in plantsoenen, parken en langs de straten

zal als gevolg van minder onderhoud, een 'ruiger' aanzien krijgen.

Ontevreden burgers

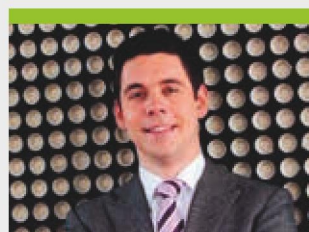
Daarnaast denken de in 2013 ondervraagde gemeenten dat de bezuinigingen gevolgen hebben voor de tevredenheid van de burgers. Naast het meest zichtbare effect – 'meer onkruid' – zal niet goed onderhouden groen leiden tot een steeds lagere belevings- en gebruikswaarde. Het meerjaren perspectief is somber: de verwaarlozing zal steeds zichtbaarder worden.

COLOFON | DE STICHTING IVERDE IS EEN PLATFORM VAN LTO VAKGROEP BOMEN & VASTE PLANTEN, ANTHOS EN BRANCHEVERENIGING VHG
PRODUCTIE & TEKST ZEILSTRA & PARTNERS, DEN HAAG | ONTWERP VORMVIJF, DEN HAAG | © 2013 | IVERDE



DR. JOLANDA MAAS
SENIOR ONDERZOEKER
AFDELING
SOCIALE GENEESKUNDE
VU MEDISCH CENTRUM

'Een groene woonomgeving is gezond. Mensen voelen zich prettiger en gezonder in een groene omgeving. Er is wetenschappelijk bewijs voor de relatie tussen groen en gezondheid. Mensen die in een woonomgeving wonen met veel groen voelen zich niet alleen gezonder, maar blijken het ook daadwerkelijk te zijn.'



OLAF PRINSEN
WETHOUDER
GEMEENTE APELDOORN

'Apeldoorn heeft in zijn structuurvisie vastgelegd dat het een buitenstad wil zijn waar het prettig wonen is. Met groene fiets- en wandelverbindingen naar de buitengebieden, zoals de Groene Mal, wil de gemeente de omgevingsbeleving aantrekkelijker maken.'



Het 'openbare groen' staat al jaren flink onder druk. Maar liefst 7 van de 10 gemeenten bezuinigen op de aanleg en het onderhoud van het openbare groen. Vaak wordt ook nog eens gekozen voor versobering. Daardoor wordt de aanblik van onze parken, lanen en plantsoenen er niet fraaiër op. Minder onderhoud en steeds eenvoudiger beplanting... Dat ga je niet alleen zien, maar ook voelen. En vrij snel ook!

Groen is veel meer dan decoratie alleen. Uit onderzoek blijkt dat een groene woon- en werkomgeving de 'kwaliteit van het leven' vergroot. Hoe zich dat uit? Op allerlei manieren: kinderen presteren beter op school, patiënten herstellen sneller in een groene omgeving, ouderen doen minder vaak een beroep op voorzieningen, werknemers van bedrijven in een groene omgeving voelen zich prettiger, kinderen dicht bij de natuur groeien harmonieuzer op enz.

Meer betrokken burgers in groene wijken

Maar er is meer: de criminaliteitscijfers in groene buurten liggen maar liefst 42% lager dan in wijken waar groen ontbreekt. En in een buurt met bankjes en parkjes maken bewoners vaker een praatje met elkaar, men leert elkaar kennen en is meer op elkaar betrokken. Dat zijn belangrijke randvoorwaarden voor het realiseren van de idealen van de participatiemaatschappij.

Uit onderzoek blijkt verder dat bewoners in wijken waarin het openbaar groen goed is onderhouden, zich veiliger voelen.

Kortom: groen doet goed. Naast deze effecten op het welbevinden van mensen vertegenwoordigt groen ook een directe economische waarde. Gemeenten met veel, goed onderhouden groen zijn aantrekkelijker als vestigingsplaats voor bedrijven, de huizenprijs is er hoger enz. Vandaar dat wij van iVerde durven stellen: slimme gemeenten investeren in groen!

Gemeenteraadsverkiezingen in aantocht!

Op 19 maart 2014 zijn er weer verkiezingen voor de gemeenteraden. De stichting iVerde doet een beroep op bestuurders en politieke partijen om verdere bezuinigingen op aanleg en onderhoud van parken en plantsoenen te stoppen. Een investering in onderhoud van het openbare groen, verdient zich immers dubbel en dwars terug. Burgers voelen zich niet alleen zelf prettiger, maar zijn ook meer op elkaar betrokken. Daardoor neemt de sociale cohesie in de wijken toe. Gelukkig zien we in een aantal gemeenten het thema 'groen' doorklinken in de verkiezingsprogramma's.

Burgers zijn op 19 maart aan zet

iVerde zal zich met haar appèl in de komende maanden ook richten op verantwoordelijke burgers. Die zijn immers op 19 maart aan

WAT BEWEEGT DE STICHTING IVERDE?

De stichting iVerde stelt zich ten doel de bewustwording van de waarde van 'openbaar groen' in Nederland te bevorderen. Ook wil iVerde de waardering van ons 'groen' vergroten. De stichting is een initiatief van LTO Vakgroep Bomen & Vaste Planten, Anthos en Branchevereniging VHG. Zij vertegenwoordigen respectievelijk de producenten van groenproducten, de handelsbedrijven en de hoveniers- en groenvoorzienersbedrijven.

Meer informatie over iVerde vindt u op:
WWW.IVERDE.ORG

zet! Wij zullen hen aanraden om te stemmen op die partijen die de waarde van plantsoenen, perken, bermen, parken en groene schoolpleinen onderkennen en belangrijk vinden. Partijen die inzien dat het welbevinden van hun jonge en oudere burgers wordt gediend met goed onderhouden, fraai groen. Niet alleen iVerde vindt dat met gemeentelijke bezuinigingen de groene ondergrens is bereikt. Dat geldt ook voor heel veel verantwoordelijke burgers. En let wel: groene stemmen tellen!

Namens de stichting iVerde,
Egbert Roozen.



WAAROM GROEN MOET!

- 1 Kinderen ontwikkelen zich beter in een groene omgeving
- 2 Je werkt beter en fijner in een bedrijf met groen
- 3 Patiënten met uitzicht op groen herstellen sneller
- 4 Uw huis is meer waard in een groene omgeving
- 5 Zorgkosten dalen in een groene omgeving
- 6 Huizen in een groene omgeving zijn energiezuiniger
- 7 Een groene stad geeft schone lucht



Groen is te kostbaar om op te bezuinigen...

Eigenlijk voelt iedereen wel dat wonen, werken en recreëren in een omgeving met bomen, parken en plantsoenen mensen goed doet. En dat het voor kinderen verschil maakt of ze op een groen schoolplein spelen of in een kale stenen omgeving. Dat in buurten met groen de prijzen van huizen hoger liggen, is geen verrassing. Maar wist u dat die huizen ook energiezuiniger zijn? En dat buurten met groen veiliger en schoner zijn? En dat men er meer en beter omgaat met de burens? Maar klopt 'ons gevoel' wel of praten we elkaar na? Hieronder een greep uit de grote hoeveelheid wetenschappelijk onderzoek die de waarde van groen onderbouwt.

Zeven thema's

We geven in zeven punten aan op welke manier een groene omgeving ons leven beïnvloedt. En waarom verdere bezuinigingen op openbaar groen ten koste gaan van de kwaliteit van onze woon-, werk- en leefomgeving. We vatten de uit onderzoek gebleken inzichten hierover beknopt samen. Meer informatie vindt u op de website van onze stichting www.iverde.org.

1. Kinderen ontwikkelen zich beter in een groene omgeving

Een groene woon- en speelomgeving heeft een positieve invloed op de motorische ontwikkeling en het speelgedrag. Bovendien wijst onderzoek uit dat 'groen' een positieve invloed heeft op de cognitieve - de leerprestaties - en emotionele ontwikkeling van kinderen. Kinderen op groene schoolpleinen werken meer samen en er is minder sprake van pesten en andere vormen van agressie.

2. Je werkt beter en fijner in een bedrijf met groen

Groene kantoren zijn niet alleen gezonder, maar je werkt er ook lekkerder. En op een natuurlijke manier ook efficiënter. Uit verschillende studies blijkt dat de productiviteit in een groene omgeving 35% hoger is, maar zonder toename van stress. Integendeel: medewerkers ervaren aantoonbaar meer positieve gevoelens als blijheid, behulpzaamheid en assertiviteit. De verklaring? Planten nemen gifstoffen op, de luchtvochtigheid neemt toe, stof wordt gebonden enz. Maar ook reageren we op de kleur en geur van planten. Een natuurlijke werkomgeving leidt tot een positief gevoel 'tussen de oren'.

3. Patiënten met uitzicht op groen herstellen sneller

Al in 1984 wees onderzoek onder ziekenhuispatiënten uit dat uitzicht op groen van invloed is op het herstel van patiënten. Na operaties herstelden patiënten niet alleen veel sneller, maar opvallend was ook dat patiënten die uitkeken op bomen minder gebruik maakten van o.a. pijnstillers.

4. Uw huis is meer waard in een groene omgeving

In Nederland is het verband tussen omgevingskenmerken - het gaat dan vooral om groen - en de woningprijs onderzocht. De conclusie was dat woningen met groen in de omgeving 4% tot 30% meer waard zijn dan hetzelfde woningtype in een 'niet-groene' omgeving. Groen voegt dus flink waarde toe aan woningen en wijken. Dat is nog sterker zo als er voor het publiek toegankelijke parken en plantsoenen in de buurt liggen.

5. Zorgkosten dalen in een groene omgeving

De almaar stijgende kosten van de zorg is een actueel en belangrijk thema in ons land. Recent heeft het 'Vitamine G'-onderzoek een sterk verband aangetoond tussen de hoeveelheid groen in de buurt en hoe gezond mensen zich voelen. Hoe meer agrarisch groen, stadsparken of natuurlijk groen als heide of bos, hoe gezonder men zich voelt. Bovendien voelen mensen zich niet alleen gezonder, ze zijn het ook. Inwoners van groene buurten brengen minder vaak een bezoek aan artsen en doen minder vaak een beroep op andere zorgfaciliteiten.

6. Huizen in een groene omgeving zijn energiezuiniger

Groen isoleert. De beplanting in de omgeving heeft invloed op de temperatuur in een huis. Bovendien is er sprake van minder geluidsoverlast. Een parkje of een windsingel schermt de woning af van koude wind. Goede beplanting kan leiden tot 10% energiewinst in de woning. Nog meer winst kan worden behaald als daarenboven een groen dak wordt aangebracht en/of zonne-energie wordt geïnstalleerd.

7. Een groene stad geeft schone lucht

Luchtverontreiniging door te hoge concentraties fijn stof, CO₂, stikstofdioxide en vluchtige organische verbindingen, is ongezond. Het verkeer is vaak de grote boosdoener. Planten, bomen en struiken verwijderen stof en gasvormige verontreiniging uit de lucht. Volgens Engels onderzoek wordt fijn stof door het groen uit de lucht gefilterd en



zijn de concentraties aantoonbaar minder groot als er sprake is van doordachte beplanting. Het is een belangrijke, kosten-effectieve en levenssparende maatregel om de luchtkwaliteit te verbeteren.

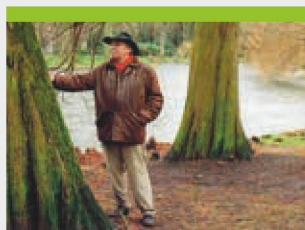
Meer informatie?

Op de website van onze stichting www.iverde.org vindt u in de toekomst meer informatie over relevant wetenschappelijk onderzoek. Waar mogelijk zullen we samenvattingen van onderzoek publiceren en links plaatsen naar de originele onderzoeken, sites en de onderzoekers.

Eén ding komt in het bovenstaande overduidelijk naar voren: een groene woon- en werkomgeving draagt op verschillende manieren bij aan het welbevinden van mensen. Groen doet goed. Groen werkt!



WAT VINDEN ZIJ VAN GROEN?



JØRN COPIJN
TUIN- EN
LANDSCHAPSARCHITECT

'Van iedere tuin en park leer ik weer hoe ik mensen gelukkig kan maken. Gelukkig worden we hier in Nederlands steeds bewuster van het feit dat bomen een belangrijke rol spelen in het aanpakken van de gevolgen van klimaatverandering. Natuur is zoveel meer dan je ziet...'



FLORINE
7 JAAR

'In de natuur kun je heel veel leuke dingen doen. Als ik buiten ben in de natuur voel ik me lekker vrij en kan ik fijn overal spelen. In bomen klimmen, een hut maken van takken, vogeltjes kijken, kastanjes rapen. Helaas heb ik nu een saai schoolplein terwijl ik me op een groen schoolplein nooit zou vervelen...'

JAN VAN NOORT
GEMEENTERAADSLID
PVDA WASSENAAR

'In de gemeenteraad was er een raadsbreed pleidooi voor extra aandacht voor groen. Alle zeven fractie-woordvoerders wilden dat groenbeheer gespaard bleef. Ik wil af van de teneur 'met minder geld, kun je minder'. Ik wil meer creativiteit en samenwerking met andere gemeenten...'



ANK DE VROOMEN
ASTMA PATIËNT

'Een boom is voor mij een levend geneesmiddel. In Den Haag staan gewoon te weinig bomen die fijn stof vangen waardoor ik meer last heb van mijn astmatische bronchitis. Ik snak naar zuurstof van volwassen bomen. Wat de gemeente moet doen? Meer groen en zorgen voor niet meer autobewegingen dan nodig...'